

М. М. Вегеш, М. Ю. Токар

Свобода

«СВОБОДА» — одна з найстаріших і найпопулярніших газет Закарпаття. Друкували 1922—38 в Ужгороді спочатку двічі на місяць, а пізніше щочетверга та двічі на тиждень як правонаступницю г. «[Наука](#)». Первісно матеріали вміщували діалектною мовою, наближеною до української, у 1930-х рр. — українською. 1922—25 часопис видавало товариство «Культура» (голова — [А. Волошин](#)), 1925 вона стала офіційним друкованим органом *Християнсько-народної партії*. Її фактичним власником, видавцем і редактором був спочатку А. Волошин, згодом — [В. Желтвай](#), Ю. Сопко. На сторінках газети вміщували матеріали про діяльність товариства «Просвіта», піднімали актуальні питання міжнародного становища Чехо-Словаччини, суспільно-політичного, соціально-економічного й культурного розвитку Закарпаття. Також писали про голод 1921—22 і голодомор 1932—33 та сталінські репресії 1930-х рр. в УРСР. Багато уваги приділяли внутрішньопартійному життю, міжпартійним відносинам. Як орган проукраїнської політичної партії, «С.» виступала з гострою критикою діяльності проугорських і русофільських організацій і партій, чинила опір політиці чехізації та русифікації місцевої системи освіти, провадила пропагандистсько-повчальну та релігійно-духовну роботу. 1938 перейменована на «[Нову Свободу](#)».

Рекомендована література

1. Вегеш М. Газета «Свобода» про голод 1932—1933 рр. на Україні // 5-а Всеукр. конф. «Розвиток істор. краєзнавства в контексті нац. і культур. відродження України»: Тези доп. і повідомлень. К.; Кам'янець-Подільський, 1991;
2. Добош І. Історія української журналістики Закарпаття 20—30-х років 20 ст. Ів.-Ф., 1995;
3. Вегеш М. Голод 1921—1922 років у Росії очима закарпатців: (За матеріалами «Свободи») // Актуал. та малодослідж. пробл. історії України. Вип. 3. Уж., 1998;
4. Його ж. Газета «Свобода» про сталінські репресії 30-х років // Там само;
5. Загальна бібліографія Підкарпаття. Уж., 2000.

Бібліографічний опис:

Свобода / М. М. Вегеш, М. Ю. Токар// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-890111>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).